

Berømt kunstsamlings fremtid hænger stadig i en tynd tråd

Den Kongelige Afstøbningssamling, der ligger med udsigt til havnen på en af Københavns mest prominente adresser, har på grund af besparelser ligget øde hen i årevis. Den unikke kunstsamling lever videre i usikkerhed på trods af Kulturministeriets løfte om en snarlig afgørelse

AF JOHAN STORGAARD JESPERSEN
jespersen@k.dk

Den kan let gå ens næse forbi, hvis man ikke lige ved, hvad man skal kigge efter. Men bag facaden på det gamle, røde murstensbyggeri Vestindisk Pakhus ved havnefronten i København har en af verdens største samlinger af gipsafstøbninger stadig til huse. I hvert fald lidt endnu.

Den Kongelige Afstøbningssamling, der siden 1895 har talt flere end 2000 gipsafstøbninger af berømte statuer fra antikken til renaissanceen, gav gennem det 20. århundrede danske kunststuderende ideelle muligheder for at studere hovedværkerne ned til mindste detalje. Men dem, der ønsker at studere statuerne i dag, må gøre det gennem en glasrude.

I 2016 lukkede Statens Museum for Kunst afstøbningssamlingen for offentligheden på grund af besparelser. Siden har det ligget i kortene, at Vestindisk Pakhus skulle sælges, og at samlingen skulle flyttes til permanent opmagasinering ved Brede Værk. Pakhuset er plaget af et forældet sprinkleranlæg, der før har voldt skade på samlingens genstande, og det vil koste et stort millionbeløb at renovere og brandsikre bygningen.

Bygningen er derudover prominent placeret foran Amalienborg, hvorfor et salg kan virke som en oplagt mulighed. Men gennem årene har skiftende kulturministre afholdt sig fra at forsegle kunstsamlings skæbne. Samlingen lever derfor videre uden et publikum og uden nogen sikre fremtidsplaner.

Ved et høringsvar i juni 2020 forklarede kulturminister Joy Mogensen (S) ellers, at der var igangsat en undersøgelse af situationen, som man ville træffe en beslutning på, og at en konklusion ville "foreligge til efteråret". Men der foreligger tilsyneladende endnu ingen konklusioner:

"Kulturministeriet er fortsat i gang med at vurdere anvendelsesmulighederne af Vestindisk Pakhus, blandt andet i lyset af at der er et misforhold mellem pakhusets attraktive placering og dets nuværende anvendelse. Arbejdet har dog ligget stille under covid-19, hvorfor der ikke på nuværende tidspunkt ligger nogen endelig konklusion på disse overvejelser," oplyser Kulturministeriet i en mail til Kristeligt Dagblad.

Fra Statens Museum for Kunst, som officielt råder over samlingen, er der heller intet nyt om samlingens fremtid. Der er mange, som ringer og spørger, men det er i sidste ende en politisk beslutning, forklarer en presse-rådgiver fra museet, da Kristeligt Dagblad ringer.

Stemmer fra det danske kunstmiljø har ved flere lejligheder markeret deres frustration over forsømmelsen af den gamle kunstsamling, hvilket blandt andet har født foreningen Afstøbningssamlings Venner.

"Det er højt kritisabelt, at Kulturministeriet ikke har taget stilling til samlingens fremtid endnu. Det er udtryk for en kulturel krise og en manglende kulturpolitik, at vi har en så vigtig samling, som bare er lukket ned, fordi staten i så mange år har sparet på kulturinstitutionerne. Det er et mærkeligt billede på vor tid, at den humanisme, vi har dyrket i Vesten, og som er

Den Kongelige Afstøbningssamling

► **Samlingen tæller** mere end 2000 gipsafstøbninger af berømte skulpturer og relieffer fra perioden mellem 2500 f.Kr. og 1600 e.Kr.

► **Den blev grundlagt** i 1895 på initiativ af kunsthistoriker Julius Lange og brygger Carl Jacobsen.

► **Samlingen har** siden 1995 været udstillet i Vestindisk Pakhus i København, som dog har været lukket for besøgende siden 2016.

KILDE: LEX.DK

grundlaget for vores kultur, nu bare står og syner hen," siger kunsthistoriker Jonas Bencard, der er formand for Afstøbningssamlings Venner.

Afstøbningerne i samlingen, der i gennemsnit er omkring 150 år gamle og ifølge Afstøbningssamlings Venner har en samlet anslået værdi på langt over 100 millioner kroner, udgør tilsammen et unikt stykke dansk kulturhistorie.

Derudover fungerer flere af statuerne som vigtige kopier af statuer, der siden har taget skade og ikke længere eksisterer i deres oprindelige form. Men vigtigst af alt, påpeger Jonas Bencard, kan kunstsamlingen give os en unik forståelse af fortiden, som vi også kan bruge i nutiden:

"Særligt for afstøbningssamlingen er, at den udelukkende består af væsentlige hovedværker fra kunstens historie. Værker, som man gennem tiden har skønnet rummer så meget betydning, at de skulle bevares for eftertiden til glæde, gavn og fornøjelse. Det er en oplevelses- og oplysningsinstitution, som vi simpelthen ikke har råd til at undvære," siger han.

Vestindisk Pakhus, som huser afstøbningssamlingen, kom sidste sommer atter i offentlighedens søgelys, da Foreningen for Kolonihistorisk Center udpegede bygningen med dens koloniale fortid som den oplagte ramme for et kolonihistorisk museum. En idé, som blev bakket op af flere venstrefløjspartier.

Den poetiske retfærdighed ved at lade kolonihistorien overtage en bygning, som var blevet bygget under kolonitiden, var simpelthen for potent til ikke at udnytte.

Siden da er der ved den seneste finanslovsforhandling blevet sat penge af til at undersøge mulighederne for "styrket formidling af Danmarks kolonihistorie", eksempelvis i form af et museum. Det fik Jonas Bencard og Afstøbningssamlings Venner til at foreslå, at gipsamlingen og et kolonihistorisk museum kunne sameksistere på den prominente adresse. Om et potentielt kolonihistorisk museum i Vestindisk Pakhus skulle blive på bekostning af eller i symbiose med Den Kongelige Afstøbningssamling vides endnu ikke. ■

Leder side 10

Det er udtryk for en kulturel krise og en manglende kulturpolitik, at vi har en så vigtig samling, som bare er lukket ned, fordi staten i så mange år har sparet på kulturinstitutionerne.

JONAS BENCARD, FORMAND FOR AFSTØBNINGSSAMLINGENS VENNER

▲ Den Kongelige Afstøbningssamling, som rummer mere end 2000 værker, har siden 2016 været lukket for offentligheden grundet besparelser. – Foto: Statens Museum for Kunst.

Kristeligt Dagblad Læserklub

Januarudsalg

Kære abonnent

Bøger giver store oplevelser og tager læseren med på litterære rejser gennem tid og sted. Derfor har bogen en særlig betydning for mange i denne coronatid. Køb udvalgte bøger inden for tro, etik, eksistens og historie til særpris frem til den 31. januar. Bøgerne leveres helt til døren inden for 2 hverdage. Se hele det store udvalg, og køb bøger med rabat frem til 31. januar på www.k.dk/bogudsalg

Store læseoplevelser

150 kr.
Før 350,-

Julia Baird
"Victoria"

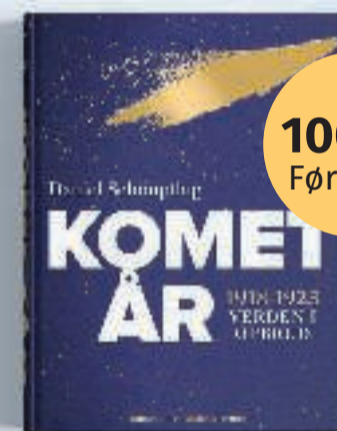
Et anmelderrost historisk portræt af en både usædvanlig og almindelig kvinde; af et samfund og imperium på vej mod borgerrettigheder og demokrati.

100 kr.
Før 300,-

Torben Svendrup
"Når ræven vogter gæs"

Læs med, når én af landets førende middelalderhistorikere giver en overraskende vinkel på middelalderen og Reformationen i Danmark med kalkmalerierne som kilde.

100 kr.
Før 300,-

Daniel Schönflug
"Kometår 1918-1923"

Levende historiefortælling om dengang, Europa trådte ud af Første Verdenskrig og ind i den moderne verden. Et litterært landkort af skæbner og begivenheder.

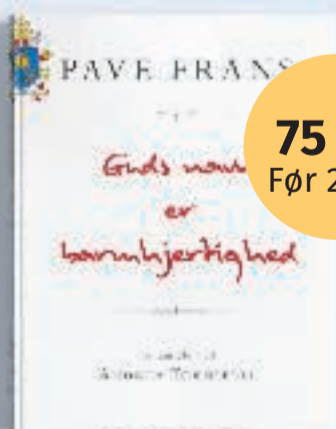
Tro, etik og eksistens

100 kr.
Før 250,-

"Hvad døden har lært mig om livet"

21 markante og tænksomme danskere deler ud af deres personlige og professionelle erfaringer med at have døden tæt inde på livet. Med forord af Erik Bjerager.

75 kr.
Før 200,-

Pave Frans
"Guds navn er barmhjertighed"

I en samtale med vaticankspert Andrea Tornielli tager paven afsæt i emnet barmhjertighed. Barmhjertighed er en gave, man kan tage imod – men også give til andre.

75 kr.
Før 250,-

Arun Gandhi
"Vreden er en gave"

En inspirerende fortælling om vrede, accept og selvforståelse fortalt af Mahatma Gandhis barnebarn Arun Gandhi med udgangspunkt i hans egen opvækst.

Få de favorable bogtilbud – helt gratis i din indbakke

Med nyhedsbrevet fra Kristeligt Dagblad Læserklub får du de aktuelle bogtilbud i din indbakke samt andre gode kulturtilbud. Gå ind på www.k.dk/klubnyheder og bliv tilmeldt nyhedsbrevet fra læserklubben.

Køb bøgerne på www.k.dk/bogudsalg

Klub